

שחקנית רומי שניידר ב"השיבותה של אהבה"
קונצרט של רגשות ועים

הוא, כמובן, מלווה את הסרט מתחילתו ועד סופו. בעלה של השחקנית קם בבוקר ומספר, כאילו בצחוק, שחלם כי אשתו מזגה לו קוקה-יקולה לאוון והרעילה אותו (אביו של המלט הורעל על-ידי ארס שנשי סך לאונו). מאוחר יותר, מבקש ממנו במאי ההצגה לשכב בתוך ארון-מתים כדי להגביר את אמינות המישחק של אשתו. האמורה לבכות את אחד מקורבנותיו הראי שונים של ריצ'רד. כך מכין הבמאי את התאבדותו, לבסוף, של הבעל.

הסרט מתחיל בתיאור הסרטת סרט פורר נוגראפי. חלק גדול מהמשחק מוקדש לחרזות ולהצגת ריצ'רד השלישי, אולי הימפלצתי במחזותיו של שקספיר, שבו נאלץ לעולם לקבל עליו את מרותו של יצור שטני ומעוות. וזה, בסופו של דבר, מה שמנסה הבמאי לומר כאן לאורך כל הדרך: בנייהאדם חייבים להשלים עם הכיעור והוהמה שבעצמם, או להתאבד.

"האנשים מחליאים בדיוק כמו המעשים שהם עושים. הם מלכים השוכנים כבוד על... אסלת בית-השימוש שלהם" אומרת אחת הדמויות בסרט. כדי להפריך כל אשר ליות שהעולם הוא ורוד. הדבר האחד והיחיד שיכול עדיין לגאול את האדם. ול העלותו מעל לפסולת המצינה שבה הוא נתון, היא האהבה. היא אינה משנה את אופי החיים, אינה משפרת אותם, היא קרובה יותר לייאוש מאשר לחדווה, אבל זההי ההצדקה האחת והיחידה שיש לאדם כדי להיצמד לחייו.

ייאוש מורח-אירופי. אם כל זה מזכיר את הרומנטיקה הקודרת וחסרת-התיק וזה של הנאטורליזם המיורח-אירופי בתחילת המאה, אין זה מיקרה כלל. אומנם, הבמאי אנדריי וולבסקי עשה סרט זה הוא בן 36 בלבד, אבל הוא גדל באווירה תרבותית זו. יליד לכוונ שבסולין (בינתיים היא כבר ברוסיה), הוא חי בצרפת, שם סיים את לימודיו במכון הגבוה לקולנוע, עבד אחר-כך בצ'כוסלובקיה. היה עוזרו של אנדריי (פנינים ואפר) ואידיה בכמה סרטים, ביים מיספר סרטים לטלוויזיה היפולנית לפני שעשה את סרטו העלילתי הראשון. החלק השלישי של הלידה לפי הסרטי שכתב יחד עם אביו, משודר וסרי פר ידוע.

סרט מוזר זה, המתרחש בימי הכיבוש הנאצי ומוביל את גיבורו דרך סידרה של כפילויות (אחרי שהנאצים הורגים את אשרי המסך בעמוד 42)

לא אחת מהן תוכל לפרוע לעולם. הצלם לווה כסף כדי לעזור, בעילום שם, לשחקנית שהוא אוהב. תמורת הכסף הוא משלם בהשתעבודות-נצח ששום כסף שבעולם לא ישררו ממנה.

השחקנית, שניצלה מן האשפות על ידי בעלה, משלמת בכך שהאיש אינו מסוגל לספק אותה פיסית. ובהיותה מודעת לכך שאין דבר בעולם אשר לא משלמים עבורו, היא מגישה את גופה לצלם. בתי מורה לשירותיו.

אפילו לוציפר, אותו מלך שטני של העולם התחתון, הניזון מחולשותיהם של בני-האדם הסובבים אותו, משלם בשאט-נפש ובגועל התוקף אותו מול אותו החול-שות, שטרם הצליח להתרגל אליהן.

האדישות והמציאות. מזווית אחרת, זהו מסע המוביל מן האדישות אל המצוינות, דרך הבידיונות של עולם האמנות והדרמה, חזרה אל המציאות. במשך חצי צית הסרט נושא הצלם את מצלמתו, המי שמשת לו כחיוץ בינו לבין האובייקטים המנוחים מולו. עם היעלם המצלמה נגזו גם כל ניסיון מצידו לעמוד מן הצד.

השחקנית, שאינה מסוגלת, בסצינה הפריחת את הסרט, להפיה רווחיים בשורה "אני אוהבת אותך" שהיא נדרשת לומר, תוך כדי הסרטת אחד מסירטי ה"תחת" המקיימים אותה, מזדהה לאחר-מכן לחלור טין עם הנסיכה אן, שאותה היא מגלמת בריצ'רד השלישי ובשמה היא מטילה קל-לחה על כל העולם, כדי לשוב בסצינה האחרונה למעמד זהה לסצינה הראשונה, הפעם בחיים ולא מול מצלמה, ולומר מעור מק הלב: "אני אוהבת אותך".

ככלל נדמה, כאילו הסרט בנוי כשאי לוח הנשאלות בחלק הראשון וזוכות בתשובה בחלק השני. מול סצינת-האהבה המפורקת בהתחלה באה סצינה קורעת לב בסוף; מול התאבדות נואשת אחת בחלק הראשון, באה התאבדות נואשת שנייה בשני; מול המכות שהצלם מכה בריונים בהתחלה, באות המכות שהוא מקיבל מבריונים בסוף; מול האדישות שעה שהוא מצלם אורגיה בתחילה, באה הבחיי לה לאחר שהוא נדרש לצלם גברת מזדקנת המשגלת, בעורת אמצעי-עזר, נערה צעירה שסוממה לפני-כן, כדי להוריד את מחסום-ההתנגדות שלה, וכל תשובה כזאת מעמיקה עוד יותר את התהום של חוסר-הישע, שלחוכה מטלים גיבורי הסרט.

דהשלים עם הוזהמה. והמות —

מנו בכוח. וזה מה שקורה לך עכשיו: אתה נוכח בקיומנו." והסרט כולו ננסה לנהוג כמו אותו נסיך-מחשכים: הוא מכה את הצופה בסערה של מראות ורגשות חריפים, כדי לאלצו לקבל מציאות שממנה היה מבכר להתי עלם.

ככל יצירה המנסה לחדור אל הכרת הצופה דרך חושיו, גם לסרט זה יש אור הדים ושונאים קיצוניים. והאמת היא, שעיבור מי שאינו רוצה או מסוגל לצאת מארבע האמות שלו, מי שאינו מוכן לקבל פני מציאות שונה מזו שהוא פוגש בה מדי-בוקר, מי שמתנגד לכל ניסיון לפרוץ את שלוחתו השאננה, עבורו יישאר סרט זה יצירה סתומה ומרתיעה מראש.

השתי-עבודות לנצח. הסרט עורך מאזן מתמיד, מתחילתו ועד סופו, מצד אחד, הוא מציג את המעט-מיועדר שנתנו החיים לדמויות, ומצד שני את החוב הענקי שאף

בתאורה העוטפת את הסרט כולו באפי לוליות מאיימת, שמתוכה מבצבץ הארגמן של אשה-התופת הניצחית; בתנועות המצלמה, המצביעה לרגע באצבע אכזרית ומאשימה על פנים עירומות מאיפור, ושניה לאחר-מכן חגה בסיבובים סהרוריים המיטילים את הצופים ואת גיבורי הסרט גם יחד, למערבולת של רגשות המובילה התיי שר אל מצולות הנפש האנושית.

מהשכי הקרביים. זהו סרט הפוגה בראש-ראשונה אל הקרביים. הוא מכוון להוציא את הצופה משייווייה-המשקל שלו ולהעבירו לתוך עולם מטורף, חולני, מפי חיה, עולם שהצופה הממוצע מסרב בדרך-כלל להכיר בקיומו, למרות שהוא מודע לו בתת-ההכרה שלו. "אתה יודע, חבירי בי", אומרת דמות המסמלת את לוציפר המודרני, לקראת סוף הסרט, לקורבנה זכר הדם: "אנשים כמונו אינם קיימים, ומשום כך אין לנו ברירה אלא להוכיח את קיו

רומי שניידר ופאבין טסטי
אהבה חזקה כמות